

Moliere

Tartuffe

D-na PERNELLE, mama lui Orgon.
ORGON, soțul Elmirei.
ELMIRE, soția lui Orgon.
DAMIS, fiul lui Orgon.
MARIANA, fiica lui Orgon și iubita lui Valere.
VALERE, iubitul Marianeii.
CLÉANTE, cumnatul lui Orgon.
TARTUFFE, cucernic mincinos.
DORINE, intima Marianeii.
D. LOYAL, sergent.
UN POLIȚAI
FLIPOTE, slujitoarea d-nei Pernelle.
Scena este la Paris.

TARTUFFE
IMPOSTORUL
ACTUL I

SCENA I – D-NA PERNELLE și FLIPOTE, slujitoarea sa, ELMIRE, MARIANA,
DORINE, DAMIS, CLÉANTE

D-NA PERNELLE

Flipote, hai, vino-ncoace, că vreau să scap de ei.

ELMIRE

Așa de iute mergeți, că-abia v-ajung, ehei!

D-NA PERNELLE

Hai, lasă, noră, lasă, nu mă-nsoți la drum!

Acestea-s numai fițe ce-mi prisosesc oricum.

ELMIRE

Îmi împlinesc acuma tot ce vă datorez.

Dar cum plecați în fugă și nu pot să v-urmez?

D-NA PERNELLE

Să văd ce se petrece eu nu mai pot răbda, Să-mi intre-n voie nimeni nu s-a-ngrijit cumva.

De-aicea dumirită eu plec acum: e rău!

V-am învățat atâtea și-i tot degeaba, zău.

N-aveți de sfânt nimica, toți zbiară pe aici, La voi se ține curtea monarhului Zbierici!

DORINE

Dar...

D-NA PERNELLE

Ești, ți-o spun, drăguță, o fetișcană slugă, La gură nu te-ntrece tot târgul – ești zvârlugă!
Unde nu-ți fierbe oala ți-ai și vârât tu nasul.

DAMIS

Dar...

D-NA PERNELLE

Prost mai ești, copile, ți-o spun eu cu tot glasul, Da, scurt pe doi, ți-o zice mam-mare, i-am ghicit

Lui taică-tău, odraslă ce mi-este negreșit, Că fire ticăloasă curând tu ai să ai

Iar lui, pe lumea asta, dureri de cap să-i dai!

MARIANA

Socot...

D-NA PERNELLE

Cu mânușite îmi umbli tot, surată, Și pari atât de dulce în tot ce spui, îndată, Dar acul nu-i ca haina mai rău, e o zicală, Căci ce ai tu sub plete hain mi-e ca o boală!

ELMIRE

Dar, mamă...

D-NA PERNELLE

Noră, gata, ți-o place, nu ți-o place, Te porți cum nu se cade, ți-o zic că n-am ce-ți face;

Tu pildă pentru dâșii ar trebui să fii, Mai bine, răposata, purtatu-s-a, să știi.

Tu ești cheltuitoare și rău mă doare adese, Ieșind în târg, te-mbracă vestminte de prințese.

Aceea ce doar soțul să-și mulțumească vrea

Podoabe și vestminte, nu pune atât pe ea!

CLÉANTE

Dar, după toate acestea...

D-NA PERNELLE

Te prețuiesc, mi-ești drag, Fiindu-i frate, scumpe, o domnule. Din prag, De-aș fi eu soțul dânzei, te-aș alunga apoi, Cu rugăminți umile să nu mai calci la noi.

Atâta îi tot predici cum viața să și-o-ndrume, Maxime ce-s urâte de preacinstita lume.

Eu verde-ți spun, mi-e firea. Și-ți zic, ieșind pe ușă, La mine, ce-i în gușă, tot aia-i și-n căpușă.

DAMIS

Jupân Tartuffe, sunt sigur, că tare e ferice...

D-NA PERNELLE

E om ales, se cade s-ascuți la tot ce zice!

Iar inima-mi de furie se umple, că nu-ndură

Când vede cum nerozii ca tine îl înjură!

DAMIS

Să sufăr eu atâtea ifose de fățarnic

Ce vine să uzurpe ca un despot amarnic, Iar la vreo desfătare de vrem să-i prindem firul

La domnul de se poate, să îi cerșim lui girul?

DORINE

Ascultă-l doar, de bună lui spusa de-i alegi, Cât de te-ntorni la dreapta faci zece fărdelegi.

El ține-n frâie totul, e-n critici plin de zel!

D-NA PERNELLE

În frâie bune şade ce ține-n frâie el!
Visează să vă-ndrume spre-a cerurilor trepte, Şi fiul meu se cade spre dânsul să vă-ndrepte.

DAMIS

Nu, mamă, vezi prea bine, nici tata şi nici nime

Nu m-o sili de bine să țin asemeni ştime.

Dac-aş grăi altminteri, pe mine m-aş trăda, La ifosele-i toate sporeşte furia mea.

Prevăd deja urmarea: acestui coate goale

Am să-i gădesc nănaşul, turbarea de-mi răscoale!

DORINE

Te scoate rău din pepeni, la astea tot s-ascuţi, Când ți-e stăpân în casă acest străin desculţ,
Zdrenţos ce, la venire încoa'odini

Nu îi dădeai pe haine măcar un galben chior, Şi merse pân-acolo că-şi schimbă al feței
rost

Şi face pe stăpânul şi tot ce zici e prost!

D-NA PERNELLE

Vai, milostive Doamne! Mai bine ar merge toate

De-ar fi conduse după poruncile-i curate.

DORINE

În mintea voastră trece drept sfântul cel mai harnic, Dar, să mă credeți, fapta-i din cele de
făţarnic.

D-NA PERNELLE

Ia seama la cuvinte!

DORINE

În sluga lui, se vede, Şi-n el, cu gajuri bune, şi tot nu m-aş încrede.

D-NA PERNELLE

Cât despre slugă, nu ştiu ce hram o fi-nvârtind, Dar pentru el, stăpânul, că-i om ales mă
prind.

Că-atâta îl respingeți şi rău-i vreți, pricina

E că-adevăru-n spusă la el şi-a pus lumina.

Iar inima-i de moarte vrăjmaş păcatul şi-are

Şi pentru-un loc în ceruri i-e râvna atât de mare.

DORINE

Se poate. Dar ce-l face, că de o vreme-ncoace

Vreun oaspete să vină în casă nu-i mai place?

Prin ce jigneşte cerul o vizită cinstită, De scoală casa toată cu furia lui cumplită?

Vreți să vă spun eu verde ce s-a-ntâmplat cu el?

Eu cred că pentru doamna s-a gelozit niţel.

D-NA PERNELLE

Taci, taci, şi ia aminte la cele ce tot zici, Nu doar pe el l-insultă că umblă atâți pe-aici.

Vacarmul tot ce-ncoace cu oaspeții se-ndreaptă, Trăsuri care-ncontinuu la poarta voastră-
aşteaptă, Şi atâți lachei cu zarva ce-o fac când se adună, Şi până hăt tam-tamul mulțimii lor
răsună.

Eu vreau să cred că-n faptă nu s-a-ntâmplat nimic, Dar bine nu-i că-atâția de voi cam zic
şi zic.

CLÉANTE

Voi vreți, la gura lumii să-i puneți, doamnă, frâie?

Atare îndrăzneală arareori mângâie, Dacă pentru prostia ce-o scoate-un venetic
Ai renunța și gata la cel mai bun amic.
Iar de renunți și gata ca să le faci pe plac, Credeți că prin aceasta toți bârfitorii tac?
Vai, nu există ziduri ce hula s-o respingă.
Mai bine cleveteala de proști să nu ne-atingă.
Ci să ne dăm silința să viețuim curați
Și să lăsăm cleveata la cei interesați.

DORINE

Daphné, vecina noastră și soțul ei pitic
Nu-s oare printre-aceia care de rău ne zic?
Acei ce, prin purtare de râs se fac, zoresc
Întotdeauna primii pe alții de-i bârfesc;
Nu pierd nicicând prilejul s-apuce făr-măsură
Părelnic orice rază ce scaldă-o legătură;
Și știruiesc ferice și știrii-i dau vreo formă
Precum o vor crezută, să pară că-i enormă.
Pe ale altor fapte, vopseaua lor și-o pun, Prin ele-și zic că lumea ia ce fac ei de bun.
Iar cu nădejdea falsă că-i vreo asemănare
Cu intrigi peste care pun vâlul de candoare, Își azvârlesc oriunde săgețile-mpărțind
Obștescul blam a cărui poveri îi duc scrâșnind.

D-NA PERNELLE

Palavrele astea toate sunt bune de gargară, Toți știu, Orante duce o viață exemplară.
De cer doar se grijește; și-aud pe mulți zicând
Că ea-i blama pe aceia ce-și fac pe-aicea rând.

DORINE

Să-i tot admiri exemplul, virtute berechet!
E-adevărat că duce o viață de ascet, Dar vârstei datorează întregul zel ce-o arde, Și-o știu
mironosiță sub bunele-i stindarde.

Cât a putut din inimi să smulgă ea omagii
S-a înfruptat cu sete din orice avantajii;
Dar când văzu cum sorii din ochi apun, acum e
Grăbită să renunțe, lăsată fiind de lume, Iar vâl de-nțelepciune trufaș meni a pune
Zbârcelile-i s-ascundă că-s herbi de slăbiciune.

Aceasta este soarta cochetelor în vreme, E greu când văd cum pleacă cei ce le-au stat
chereme.

Iar, părăsite, pacea și-o pierd nerodnic
Și văd scăpare numai în rolul de habotnic.
Aceste „alese” asprimea întreagă și-o deșartă
Peste oricare lucru și apoi nimic nu iartă;
Cu nasul sus, oricărui viața-i osândesc, Nu din milostivire, ci fiindcă-l pizmuiesc.
Și nu pot să îndure să guste și-altu-acum
Plăceri ce-n ele vârsta le stinse ca pe-un fum.

D-NA PERNELLE

Brașoave, na, menite pe voi să vă mângâie.
Când trăncănești, cellalt e silit mut să rămâie, Căci la palavre, doamna deține monopolul.
În fine, acum, la vorbă, îmi dau și eu obolul, Băiatul meu vreodată n-a fost mai înțelept
Decât primind pe omul acesta sfânt și drept.

Căci cerul îl trimise aicea nimerit
Să vă îndrepte duhul ce vi s-a rătăcit.
Să ascultați la dânsul și-o să vă mântuiți, El muștră doar pe-aceia ce trebuie dojeniți.
Taclalele și baluri, și vizitele, zău, Sunt născocite toate de duhul cel mai rău.
Cuvinte sfinte acolo nu prea se-aud și-n loc
Propuneri, calambururi și cântece cu foc;
Dar semenul adesea își are partea bună
Și e hulit și-al treilea și-al patrulea-mpreună.
Și inșii cumsecade se tulbură la minte
În tot vacarmu-acela de oameni și cuvinte.
Palavre mii din fleacuri se nasc; cum, pare-mi-se, Mai ieri, un om cu carte așa de bine
zise, Că-i Vavilonu-aicea cu ale sale turla, Oricare bălmăjește și urlă ca din surle;
Și, ca să-și spună vorba, ajunsse într-un loc...
Poftim cum se hlizește musiu aici cu foc!
Smintiți de teapa-ți cată să râdeți din nimic
Și lasă... Noră, adio, o vorbă nu mai zic.
Aflați că întracoace nici gândul nu-mi mai scapă
Și, pân-să calc aicea din nou, mai trece apă.

(Cârpindu-i o scaltoacă lui Flipote)
Hai, boanghină, caști gura la ciori? Am să m-ocup, Ah, Doamne, cât mai grabnic urechile
să-ți rup!

Mergi, fleoartă, mergi.
SCENA II – CLÉANTE, DORINE
CLÉANTE
Mi-s membrele inerte
De groază că se-ntoarce din drum ca să mă certe, Femeie cumsecade...
DORINE
Păcat e că se duse
Și n-a plecat urechea la ale voastre spuse:
V-ar fi răspuns că sunteți drăguț, dar nu prea-i șade
Că n-are încă vârsta de damă cumsecade.
CLÉANTE
Atât de-aprinsă contra familiei răspunse, Tartuffe al ei e meșter, că bine o mai tunse!
DORINE
Ea încă nu-i nimica pe lângă fiul său, De l-ai vedea, ai spune: „Acesta-i mult mai rău!”
Necazurile noastre l-au luminat pe el, Și arată, slujindu-l pe prinț, că nu-i mișel.
Dar s-a tâmpit de-a dreptul de-atunci când prins-a drag
De-al lui Tartuffe pe care l-a omenit din prag.
Îi face loc în suflet și „frate dragă”-l cheamă, Mai scump i-e ca o soață, o fiică, fiu sau
mamă.
Părtaș la orice taină îl unse, și învață, Nainte de-orice-ar face, de la a lui povață;
Îl pupă și-l dezmiardă, cum cred că nu ar face
Cu vreo muiere care, bărbat fiind, l-ar place.
La cină-n capul mesei el ți-l așează încă, Se bucură văzându-l cât șase cum mănâncă;
Merindea cea mai bună lui i se dă mereu;
Când râgâie.

— I urează: „Te ție Dumnezeu!”

(O servitoare vorbește)

E pentru dânsul totul, erou și, admirându-l

Cu orișice ocazii el îi citează gândul;

Cea mai mărunță faptă de-a lui e un miracol, Prin fiecare vorbă ce-o scoate, e oracol.

Știindu-și viclenia, din ea adânc să soarbă, Prin mii de dedesubturi vrăjește lumea oarbă;

Prin falsa-i devoțiune, pungi scoate, de lucioși, Și-arogă drept să strige că noi suntem

vicioși.

Și până la nerodu-i lacheu, Cel drept trăznească-l, Își dă oricare coate ca să ne fie dascăl;

Cu ochi aprinși de furie ne ține-n predici, încă

Ne-aruncă panglici, rujuri și farduri l ne aruncă.

Alaltăieri, banditul, îmi rupse cu turbare

Batista ce-o aflase în A Sfinției Floare, Zbierând că așa crimă în veci nu-și are leacul

De-amesteci laolaltă sfințenia și dracul.

SCENA III – ELMIRE, MARIANA, DAMIS, CLÉANTE, DORINE

ELMIRE

Mai fericit ești poate că n-ai mai apărut

S-asculți poliloghia ce-n poartă ne-a ținut.

Dar mi-am zărit bărbatul, el însă nu, și drept

La mine sus acuma mă duc să îl aștept.

CLÉANTE

Eu îl aștept aicea – n-o fac să mă distrez, Atâta, bunăziua sunt dornic să-i urez.

DAMIS

Că sor-mea se mărită, silește-te a-i spune.

Mă paște-o bănuială: Tartuffe se cam opune, Pe tata îl obligă la mari eschive ades, Și știi
știi de ce am spus asta, din care interes.

De-același foc pe sor-mea și pe Valere îi leagă, Surata lui, o știi doar, îmi este mie dragă;

Și de-ar trebui...

DORINE

E-aicea.

SCENA IV – ORGON, CLÉANTE, DORINE

ORGON

A, frate, ziua bună.

CLÉANTE

Plecam și bine-mi pare că suntem împreună.

La țară nu prea-s muguri, s-o spun pe aia dreaptă.

ORGON

Dorine... cumnate, o clipă te rog de mă așteaptă.

Te rog să aibi răbdare, cât scap de griji în pripă, Să știi cum petrecură ai mei... așteaptă-o
clipă.

A fost la largu-i, bietul, în aste două zile?

Ce-a mai făcut? Îi merge cum trebuie? Toate zi-le!

DORINE

Cu mare fierbințeală a dus-o doamna ieri, Ciudat ce-o chinuiră migrene și dureri.

ORGON

Dar lui Tartuffe?

DORINE

Tartuffe? A, lui îi merge grozav, pe la mijloc, E gras, obrazu-i proaspăt și gura roșie foc.

ORGON

Sărmanul!

DORINE

Grețuri crunte spre seară-o chinuiră, Că n-a mâncat nimica la cină, o deșiră

Migrena nemiloasă, v-o spun eu cu temei.

ORGON

Dar lui Tartuffe?

DORINE

El cina și-a luat-o-n fața ei, Și-a-nfulecat, piosul, și potârnicchi, costiță

O jumătate, stinsă în sos de tocăniță.

ORGON

Sărmanul!

DORINE

O noapte-ntreagă se perpeli, sărmană, Fără să puie-o clipă nici geană peste geană.

Călduri o-mpiedecară s-adoarmă, chiar și-un ceas, Și trează, pân-la ziuă, de veghe a rămas.

ORGON

Tartuffe?

DORINE

De-o toropeală preadulce, el împins

Se duse de la masă și drept în pat s-a-ntins, Iar în a lui odaie cald patul îl primi, Unde buștean dormit-a hăt pân-a doua zi.

ORGON

Sărmanul!

DORINE

Dar știurăm pe ea a o constrânge

Să-ngăduie, în fine, să i se lase sânge, Și am văzut cum răul pe dânsa n-o mai roade.

ORGON

Tartuffe?

DORINE

A prins inimă, așa cum bine-i șade, Și, întărindu-și duhul cu orice rău să lupte, Să-ndrepte sângerarea-i, văzurăm cum dă supte

Vreo patru păhăroaie de vin, când dejuna.

ORGON

Sărmanul!

DORINE

Însă acuma sunt teferi amândoi, Mă duc s-anunț cucoanei că.

— Alătura de noi, Luați parte la durerea-i ce-aproape a trecut.

SCENA V – ORGON, CLÉANTE

CLÉANTE

În nas îți râde, frate, și fără să se-ntindă

Cu gândul pân-acolo ca furia să-ți aprindă, Ți-o zic eu verde-n față, e drept ceea ce face.

S-a auzit vreodată de-așa capriciu, drace!

Să aibă așa farmec un muritor se poate, Să meargă pân-acolo încât să uiți de toate?

Că-ajunse om cu stare la tine din milog, Și tu mergi până-acolo...

ORGON

Cumnate scump, te rog.

Tu nu-l cunoști pe-acela de care spui ce spui.

CLÉANTE

Dacă așa ți-i voia, nu-i știu eu firea lui;

Dar, în sfârșit, să aflu ce fel de om ar fi...

ORGON

De l-ai cunoaște, frate, cu totul te-ar vrăji.

Te-ar prinde fericirea de ai uita de tine.

E-așa un om... e omul... ce... este om, în fine.

De-ascuți învățătura-i, din pacea adâncă bei, Iar pentru dânsul lumea-i doar bălegar, ce vrei!

Când sunt cu el sunt parcă schimbat în profunzime, El m-a-nvățat iubire să nu am pentru nime, Mi-a dezlegat inima de orice prietenie, Să văd cum frate, soață, copii și mamă mie Îmi pier, nici cât sub unghii nu mi-ar păsa, cumnate.

CLÉANTE

Dar știu că ai grozave simțiri umane, frate!

ORGON

Ah, să fi fost de față când eu l-am întâlnit!

Ca mine, tu cu dânsul te-ai fi împrietenit.

Ce blând venea el zilnic la slujbă și-n nainte

Mi-ngenunchea degrabă și se ruga fierbinte.

El atrăgea toți ochii prin sfânta lui ardoare, Cu care cerul însuși l-însuflețea-n rugare.

Și suspina și amplu se apleca el, sfântul, Cu sărutări smerite împodobind pământul;

Și, când plecam, văd iute că-n fața mea s-avântă

Să-mi dăruiască-n ușă un strop de apă sfântă.

Aflând de la fecioru-i, ce-l îngâna în toate, Amara-i sărăcie și starea lui, măi frate, I-am dat niscaiva daruri; fiind modest el foarte, Vedeam din fiecare cu mine cum împarte.

„E mult chiar jumătate”, cu vocea lui umilă

Grăia, „Căci nu sunt vrednic de-a dumneavoastră milă.”

Iar de-ndărăt din daruri eu nu vream să primesc

Vedeam cum cu săracii le-mparte el firesc.

Dar cerul, milostivul, l-a îndreptat încoace, Și remarcăi cum totul și mai prosper se face

De-atunci. Cu toți e aspru și chiar de a mea soață

Și-arată interesul, din cinstea-mi să n-o scoată.

Mi-i spune pe aceia ce-i fac ochi dulci și-ndată

De șase ori cât mine gelos el se arată.

Nu-ți vine a crede unde și-mpinge dânsul zelul, Păcate își impută din fleacuri de tot felul;

Se-aprinde din nimica și nu își cată scuză

Că-alaltăieri, spre pildă, văzui cum se acuză

Că-n timpul rugăciunii un purice a prins

Și cu prea multă furie viața-n el i-a stins!

CLÉANTE

Pe cinstea mea, măi frate, tu ești cam scos din minte!

Mă iei în râs, spunându-mi asemenea cuvinte?

Și ce-ai de gând cu gluma aceasta nenfrânată?

ORGON

Îți simt în vorbe, frate, ispita deocheată, Cam liber frâul ți-este, în patimă-ți ghicesc, Și cum în multe rânduri grăii cum îți grăiesc, Ai s-o sfârșești odată cum îți va fi mai rău.

CLÉANTE

Așa vorbește oricare aproape de al tău

Ce orbi îi vrea pe ceilalți după croiala lui, De-mi țin deschiși eu ochii, tu desfrânat îmi spui, La toanele deșarte de nu mă-nchin fierbinte, Eu nu respect credință și nici pe cele sfinte.

Te du că nu mă sperii vorbind așa, îmi șede

Ce spun, la mine-n suflet prea bine cerul vede, Nu ne-au robit aceia cu sclifoseli din voi, Pe lume falși pioși sunt cum sunt și falși eroi.

Cum nu se vede unde de cinste sunt purtați, Cei ce fac zarvă, ei sunt eroi adevărați.

Adevărați pioșii cei buni ce pildă sunt

Nu se tot strâmbă atâta în ce au ei mai sfânt.

Ce? Nu faci osebite între fățarnicie

Și pioșenia bună ce nu-și cere simbrie?

Cu același glas pe unul și cellalt îi tratezi, Cinstind o mască vană precum un chip ce-l vezi, Punând sinceritatea pe-un taler cu minciuna, Crezând că ce-i părelnic cu dreptul e totuna, Și prețuind un spectru la fel ca pe-o făptură, Tu pui ban calp cu banul cel bun pe o măsură?

Ciudat croiți mai fură mulți dintre oameni, zău!

Nu se au nici în bine cu ce-i drept, nici în rău;

La ei înțelepciunea nu are largi hotare, Oricărei firi fruntarii pun care mai de care;

Ce-i mai măreț ei strică adeseori, căci foarte

Sunt dornici să se-ntreacă mergând și mai departe.

În treacăt astea ție îți zic, cumnate, acum.

ORGON

Ești cărturar probabil vrednic de preț oricum, Toată știința lumii aici s-a adunat, Doar tu mintos ești singur și singur luminat, Oracol ești, un Caton în veacul nostru ești, Iar ceilalți oameni proști sunt în trebile lumești.

CLÉANTE

Nu, frate, cărturar nu-s, nici vrednic de preț nu-s, Știința lumii toată aici nu s-a adus.

Pe scurt, știința mea e atâta cât să pună

De-o parte adevărul și de-alta-orice minciună.

Și cum nu vād să fie eroi așa slăviți

Pe cât sunt ei pioșii cei mai desăvârșiți, Și nu-i nimic pe lume mai mândru, mai măreț

Precum fervoarea sfântă a unui zel de preț, Dar nici nu știu vreun lucru ce să-mi stârnească greață

Mai rău ca zelul searbăd ce-și pune altă față, Mai rău ca șarlatanii, pioșii de tarla, Grimase, sacrilegiu, ce știu a înșela

Nerușinați, se joacă cu ce-i sacru, sfânt

În ochii altor oameni, aicea pe pământ.

Înși care la dobândă tot sufletul și-au pus

Și pioșenia-n stare de marfă și-au adus, Să cumpere vor credit, măriri, și dau în loc

Ocheade mincinoase și plecăciuni cu foc.

Aceștia.

— Ți spun, ardoarea uriașă ce-și arată

Și spre averi cărarea cerească prind să bată, Ei predicând adesea cu rugi aprinse, scurte, Retragerea-n pustie, când ei trăiesc la curte, Ei știu să-mpace zelul cu viciile.

— S rapizi, Răzbunători, credința își uită, sunt perfizi.

Din mână când le scapă vreunul.

— Aparte-mbracă

Resentimentu-n straie cerești de grijă. Dacă

Le vei stârni mânia, primejdioși sunt foarte, Lovind cu arme care nu le socoți deșarte;

Iar patima, cu care nu vrei să ai de furcă, Cu fierul sfânt omoară pe oricine, nu se-neurcă.

Firi mincinoase atare pe oriunde vezi oști, oști, Pe cei ce cred din suflet e lesne să-i

cunoști.

Al nostru veac, măi frate, deja nainte-ți scoase

Atâți ce a sluji pot drept pilde glorioase:

La Ariston privește și-l vezi pe Periandru, Oronte și Alcidamas, Pol? Dor și Clitandru;

Și nimeni nu se-ntreabă de ce-s numiți astfel, Căci nu-i vezi fandosindu-și în veci virtuți

sau zel;

Iar fast insuportabil la ei nu vezi, nici nu-s

Neoameni în credința ce li-e ușor de dus;

Oricare faptă a noastră în frâu ei nu o pun, În îndreptări de-acestea-i trufie multă.

— Și spun.

Orgoliul prin cuvinte lăsând la alții.

— Și poartă

În fapte ei credința, prin ele ei ne ceartă.

Și slab temei pun dâșii pe chipul răului, Să cerceteze-s dornici doar binele oricui.

Ei nu-s în vreo cabală, de intrigi nu se țin, Îi vezi că au drept grijă doar traiul drept și fin;

Nu se-ncăpățânează pe păcătoși s-atace, Doar din păcat, oricare dușman de moarte-și face,

Și nici nu vor să-mpingă nici zelul lor, nu cer, Mai mult ca păcătosul, aprinse griji din Cer.

Aceștia sunt și iată cum trebuie să te-ndrumi, Și iată și exemplul ce ți-l propun acum.

Eu ți-o zic verde, omul tău pildă bună nu-i, Credința ta prea bună slăvește zelul lui:

O izbucnire falsă vederea îți orbește.

ORGON

Stimate domn, sfârșit-ai ce-aveai de zis?

CLÉANTE

Firește.

ORGON

Cu plecăciuni.

(Vrea să se retragă)

CLÉANTE

Răgaz doar pentru o vorbă-ți cer.

Să uiți ce-am spus. Știi bine că junelui Valere

Ți-ai dat cuvânt de-onoare că ginere-ți va fi.

ORGON

Da.

CLÉANTE

Și-ai ales și ziua când se vor însoți.

ORGON

Așa e.

CLÉANTE

Din ce pricini petrecerea le-amâni?

ORGON

Habar n-am.
CLÉANTE

SFÂRȘIT

1 În original, cuvântul exact este mouches, acele „alune” care se aplicau pentru a accentua albeața tenului. (n.t.)